

Noćne impresije / Forme u prostoru / Pismo

Pašalić, Jakov

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:773729>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-28**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Jakov Pašalić

ZAVRŠNI RAD

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2021./2022.

Kolegiji: Kiparstvo, Slikanje, Grafika

Mentori/profesori iz glavnih umjetničkih predmeta:

doc.dr.art. Vojin Hraste

doc.dr.art. Snježana Ban

doc.dr.art Igor Čabraja

NOĆNE IMPRESIJE / FORME U PROSTORU / PISMO

SAŽETAK

Novonastala serija grafika je prikaz određenih noćnih trenutaka dokumentiranih pomoću kamere. Razmještajem jednostavnih elementa poput svjetlosnih mrlja na tamnoj podlozi, možemo sugerirati čitav niz motiva. Svaki svjetlosni segment bio on jedna mala točkica u daljini ili segment zgrade ima svoju funkciju.

Kiparstvo nam daje mogućnost da određenu formu stavimo u stvaran svijet i da ga realiziramo kao neki objekt koji nije plošan. Izvlačenjem konkavno konveksnih formi iz grafike, i stavljanje u prvi plan na kiparstvu, dobila se cijeli nova dimenzija. Što su to oblici? Kako oni utječu na nas?

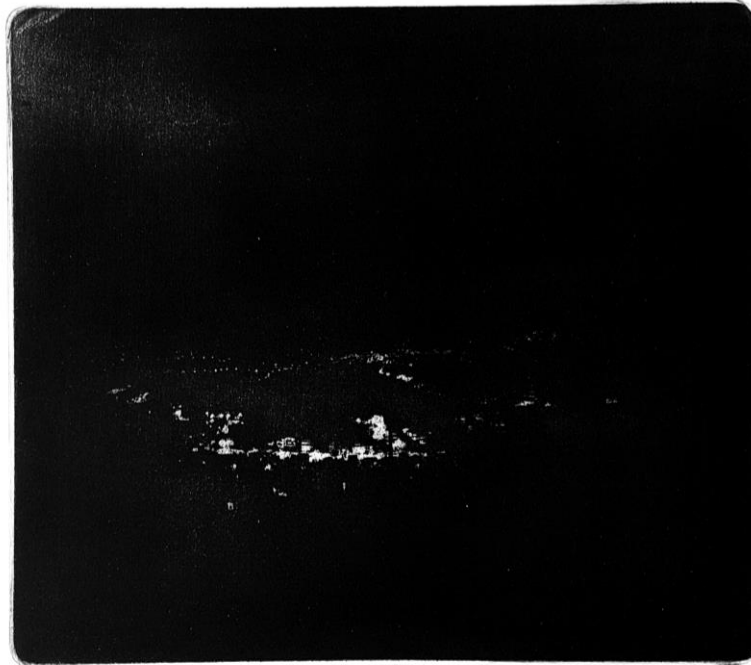
Pojednostavljenjem i shematiziranjem slikovnih prikaza došao sam do piktograma koji je osnovni element piktografije. Vrsta pisma kojom se bavim je slikovno pismo. Što ih ima više to je njihova međusobna povezanost i sama kompozicija jača.

Ključne riječi : svjetlost , tama ,noćna impresija, trenutak, oblici, forme, prostor,
imaginaran svijet, piktogram, shematiziranje, plava,
akrilna boja, pismo

NOĆNE IMPRESIJE

Trenutak je nešto u čemu možemo uživati ili patiti, on može biti pozitivan ili negativan osjećaj. Svaki trenutak ima svoje vrijeme događanja. Neki su prošli, neki se trenutačno događaju, a neki će se tek dogoditi. Jeste li se ikad pitali što je trenutak za vas? Sigurno ste se našli u situaciji gdje ste htjeli da taj trenutak traje što kraće, ali isto tako puno puta u situaciji gdje ste htjeli usporiti vrijeme i uživati u tom trenutku. Da li uistinu možemo smjestiti i odrediti vrijeme trajanja trenutka? Odlučio sam se pozabaviti trenutcima noćne impresije.

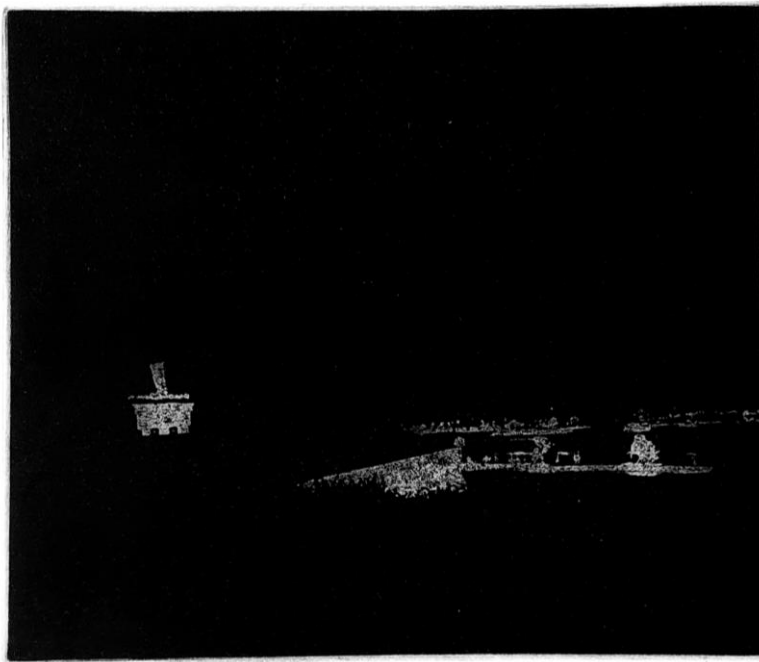
Novonastala serija grafika je prikaz određenih noćnih trenutaka dokumentiranih pomoću kamere. Intenzitet i kontrast svjetlosti i tame koje čine ovaj ciklus dinamičnim, ali i nestvarnim. Ono čemu se najviše pridaje pažnja je taj moment sukoba svjetlosti i tame, ali isto tako su u međusobnom suživotu. Dok je noćno svjetlo prisutno, mi taj motiv vidimo. Čim ga oduzmemo i maknemo, taj prikazani motiv više nije postojan. Svaki svjetlosni segment, bio on jedna mala točkica u daljini ili segment zgrade, ima svoju funkciju da drži cijelu kompoziciju u ravnoteži. Jako je teško iskontrolirati jedno i drugo, pronaći savršeni balans da sam prikaz funkcionira. Razmještajem jednostavnih elementa poput svjetlosnih mrlja na tamnoj podlozi možemo sugerirati čitav niz motiva. Poslože li se segmenti drugačije predstavljali bi nešto sasvim drugo. Bilo je izuzetno teško postići balans unutar jedne grafike, a uspješno je postignuto da cijela serija grafika funkcionira međusobno i zasebno. Noćne impresije kojima se bavim kao što su grad, groblje i zidine su tek neki od motiva koji će tvoriti ovu seriju. Iako se motivi čine jednostavnima, iza sebe kriju puno truda i rada kako bi u konačnici mogli funkcionirati. Odabrao sam grafičku tehniku akvatintu zbog toga što mogu postići balans između svjetla i tame. Tehnika mi pruža slobodu stvaranja i užitek u samom procesu gdje treba biti vrlo precizan, pogotovo ako su neke sitnice u pitanju.

Akvatinta 2022. Grad II

Akvatinta 2022. Groblje

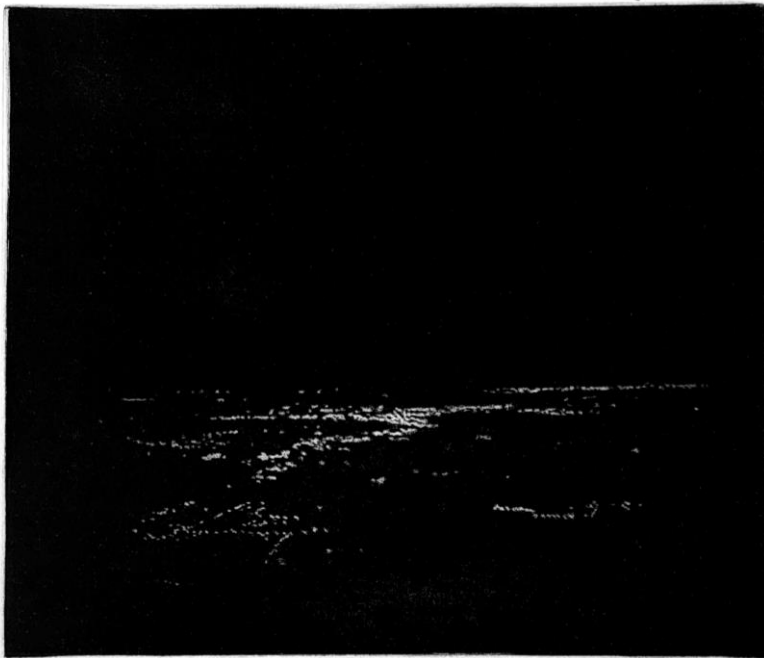

E.B. AKVATINTA

"ALCIDIE"

JARON PAZALI 1/10"

Akvatinta 2022. Zidine

E.B. AKVATINTA

"GRAD"

JARON PAZALI 1/10"

Akvatinta 2022. Grad

FORME U PROSTORU

Što su to oblici? Kako oni utječu na nas? Samo istraživanje na grafici otkrilo je ono što mi je najbližiji, a to su neobične forme. Puno puta se nađemo na kiparstvu u situaciji što bi radili, kako i u kojem materijalu. No to nas i dalje ne sprječava od istraživanja. Nakon što povežemo sve točke odmah nam je jasno da ono što je u nama već neko vrijeme ima jako veliki potencijal za realizaciju ne samo u slikarstvu i grafici već i u kiparstvu. Kiparstvo pruža da se stalno komunicira sa radom, stvara se konstantna komunikacija sa formom koju oblikujemo. Ona može biti vrlo zahtjevna ili ko u ovom slučaju pojednostavljena na sami minimum forme. U grafici je to bila zapravo samo podloga na koju je stavljen ostatak svijeta, te zapravo sama forma koja u grafici nema preveliko značenje ovdje dobiva svoj pravi oblik. Kiparstvo nam daje mogućnost da određenu formu stavimo u stvaran svijet i da ga realiziramo kao neki objekt koji nije plošan već se može drugačije doživjeti. Izvlačenjem te forme iz grafike i stavljanje u prvi plan na kiparstvu dobila se cijeli nova dimenzija. Postalo je jasno da je to samo mali postotak onoga što se može u kiparstvu. Neobične forme koje su rađene u stiroporu dobile su novi život. Zaobljivanjem forme dobilo se još više na samoj dinamici i napetosti. Ono što je isto tako samoj površini forme pomoglo da izgleda jako napeto je gletanje tako da se dobije apsolutna napetost forme. Time se postigla glatkoća i finoća same površine forme. Forme su prikaz zamišljenog svijeta. Promatrači mogu doživjeti i iskusiti taj izmišljen svijet gdje je sve jednostavno, čitko, glatko bez ikakvih problema. Mjesto na koje možemo otići i pustiti mozak na pašu. Promatrač gledajući osjeti neobičan svijet koji možda je izmišljen, ali u isto vrijeme je postojan jer je tu u stvarnom svijetu. Stvaranjem zapravo crpimo inspiraciju iz imaginarnog svijeta.

Forma I 2022. stiropor

Forma II 2022. stiropor

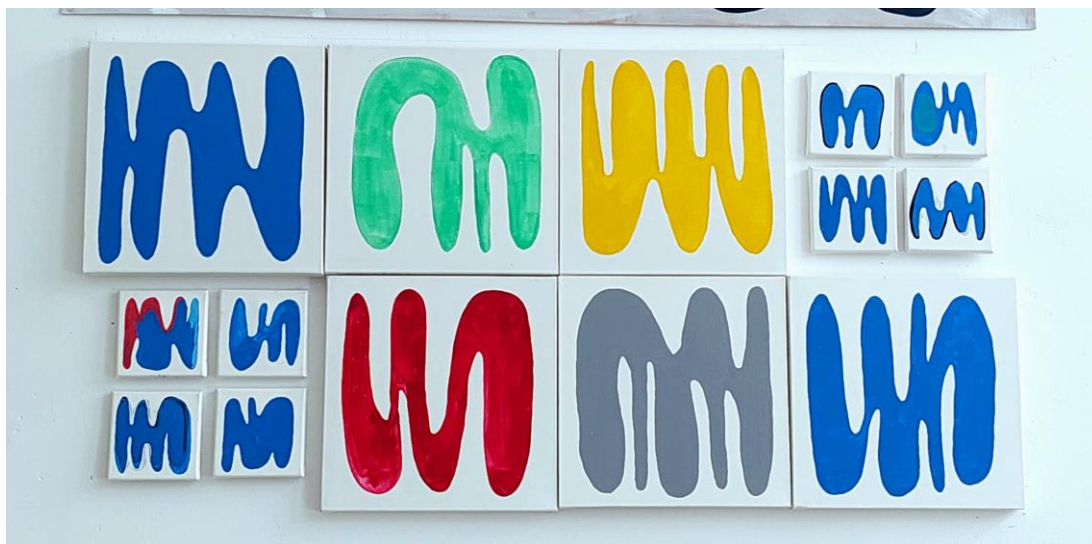
PISMO

Pismo je sustav vizualnih (grafičkih) ili taktilnih i sličnih znakova kao sredstvo za bilježenje i čuvanje jezičnih poruka i tekstova. Tijekom povijesti pismo je bilo pod raznim utjecajima kao što su religija, magija, mistika, ali isto tako je bilo uvjetovano stalnom promjenom materijala kao podloge (drvo, koža, stijena, kost, pergament, papir).

Isto tako, s vremenom su se mijenjala i sama sredstva koja su se koristila za pisanje (šilo, štapić, olovka i drugo). Istraživanjem jednostavnih formi tijekom cijele godine došao sam do idealnog oblika koji se mijenja pomoću određenih sekvenca čime poprima drugo, odnosno različito značenje, a postaje i svojevrsni sustav. Pojednostavljenjem i shematiziranjem slikovnih prikaza došao sam do piktograma koji je osnovni element piktografije. Vrsta pisma kojom se bavim je slikovno pismo. Grafički prikaz prikazuje točno ono što želim, a to su slova, koja se na prvi pogled čine istima, ali zapravo su, unatoč minimalnim mijenama, sasvim različita. Takav proces rada omogućuje mi da mogu slagati slikovne riječi, tekstove u različitim kombinacijama koje pri tome ne moraju imati nikakvo posebno značenje, ali mogu vizualno puno više govoriti i utjecati na samog promatrača.

Uz takve jednostavne forme korištena je plava boja, koju kroz svoje radove provlačim od djetinjstva. Oduvijek sam spontano dodavao barem kap, dvije plave u bilo koju drugu boju i tu sam privrženost plavoj boji zapravo osvijestio na slobodnoj godini slikarstva. Plava boja je jedna od tri osnovne boje, zajedno sa crvenom i žutom. Koristi se od davnina u umjetnosti. Htio sam naglasiti njezinu simboliku, odnosno pozitivne asocijacije koje se i inače vežu uz ovu boju, pa tako na mojim radovima plava boja predstavlja harmoniju, beskonačnost, maštu i znanje. Podloga na kojoj sam stvarao su platna dimenzije 40x40 cm. Motivi su slikani s akrilnom lak bojom jer se brzo suši i visokog je sjaja, pa se pod određenim kutom gledanja javlja presijavanje same površine. Pri tome vas taj mali odsjaj još dodatno zaintrigira i utječe na percepciju rada. Udubljenja i izbočenja na samim prikazima i njihove varijacije stvaraju naglašeni ritam pojedinačnih slika, ali i međusobno, gledajući radove u cjelini. Što ih ima više to je njihova

međusobna povezanost i sama kompozicija jača. Trenutni opus pisma se sastoji od samo 6 piktograma. Sigurno je da ću još neko vrijeme podrediti stvaranju i nastajanju ove serije radova jer smatram da sam tek zagrebao ispod površine te da mi tek pravi put slijedi.

Piktogrami 2022 akril na platnu

